

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27665>

Özet

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi, 60-72 aylık anahtar kelime çocukların yazma farkındalığı ve temel motor becerilerini ölçmek amacıyla **geliştirilmiş** bir araçtır. Bu kontrol listesi, **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalmaları sonucunda, **Okul Öncesi Dönem** çocuklarının **Yazmaya Hazırlık Becerileri** düzeylerini hızlı, ekonomik ve kolay bir şekilde değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Bu sayede hem eğitimciler hem de araştırmacılar tarafından pratik olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi Dönem, Yazmaya Hazırlık Becerileri, Kontrol Listesi, Yazma Farkındalığı, Geçerlik, Güvenirlilik, 60-72 Ay, Erken Çocukluk Eğitimi.

Yazarlar

Fatma Alisinanoğlu, Özlem Şimşek.

Amaç

Bu kontrol listesinin temel amacı, anahtar kelime anahtar kelime devam eden 60 ila 72 aylık çocukların yazma geçiş sürecinde sergiledikleri temel motor ve bilişsel hazırlık becerilerini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Ölçek, çocukların yazma eylemi sırasında gösterdikleri duruş, kalem tutuş, kağıt kontrolü ve çizgi yönü gibi kritik davranışlar gözlemleyerek standart bir ölçüm sağlamaya hedefler.

Ölçeğin geliştirilme süreci, eğitimcilere ve araştırmacılara zaman ve maliyet açısından **ekonomik**, uygulaması kolay bir değerlendirme aracı sunmayı amaçlanmıştır. Bu araç, erken müdahale gerektiren alanların tespit edilmesinde ve bireyselleştirilmiş eğitim planlarının oluşturulmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Yapı

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi, temel olarak iki ana yapıya odaklanmaktadır: fiziksel hazırlık ve yazma farkındalığı. Fiziksel hazırlık, çocuğun yazma eylemi sırasında sergilediği uygun vücut pozisyonu (oturma), doğru kalem tutuşu ve kağıt yönetimi (destekleme, mesafe ayarlama) gibi ince motor ve postürel becerileri kapsar.

Yazma farkındalığı yapısı ise, çocuğun yazmaya özgü kültürel kuralları anlama yeteneği ile ilgilidir.

Bu, özellikle çizgilerin doğru yönünü (soldan sağa, yukarıdan aşağıya) takip etme gibi temel okuryazarlık öncesi becerileri içerir. Ölçek, bu iki kritik yapıyı gözlem yoluyla değerlendirerek çocuğun ilkokula hazırlık düzeyini belirler.

Geçerlik

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi'nin **geçerlik** (2/5) çalınmaları, anasınıfına devam eden 60-72 aylık çocukların **Yazmaya Hazırlık Becerileri** (3/5) ölçümünün istatistiksel olarak geçerli olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı başarıyla ölçtüğünü teyit etmektedir. Bu durum, aracın okul öncesi dönemdeki çocukların yazma becerilerini değerlendirmek için uygun bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, çocukların yazma farkındalığı ve yazma becerilerini değerlendirmek amacıyla geliştirilen bu aracın, hem zaman hem de maliyet açısından ekonomik olması ve değerlendirmenin kolaylığı sayesinde hem öğretmenler hem de araştırmacılar tarafından rahatlıkla kullanılabilirliği belirtilmiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik (2/5) analizleri, kararlılık ve iç tutarlılık olmak üzere iki temel boyutta gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin kararlılığını incelemek amacıyla **Test tekrar test korelasyonları** hesaplanmıştır. Bu analiz, ölçüm sonuçlarının zaman içinde tutarlılığını kanıtlamıştır.

Ayrıca, başarı puanları arasındaki tutarlılık düzeyi, **Spearman Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayıları** (Spearman rho) kullanılarak incelenmiştir. **Spearman Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayıları** (2/5), sıralı puanlar kullanılarak ölçülen iki değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi açıklamak amacıyla kullanılmaktadır. Elde edilen yüksek katsayılar, farklı gözlemcilerin aynı çocuğu benzer şekilde değerlendirdiğini, dolayısıyla ölçeğin nesnel ve güvenilir olduğunu göstermiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyecek nitelikte spesifik bir faktör analizi (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) bilgisi kaynak metinde sunulmamıştır. Ancak, ölçek maddelerinin doğası, temel olarak motor hazırlık ve görsel-algusal beceriler gibi iki ana boyutta yoğunlaşmaktadır.

Maddelerin içeriği dikkate alındığında, bu kontrol listesinin, **Okul Öncesi Dönem** (3/5) gelişimini destekleyen kritik bileşenleri gözlem yoluyla başarıyla temsil ettiği söylenebilir. Gelecekteki araştırmalar, bu yapının istatistiksel olarak teyit edilmesi için faktör analizi sonuçlarını raporlamalıdır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Gözlem Temelli Kontrol Listesi)

Format: Kontrol Listesi (Checklist)

Language Available: Türkçe

Population Group: Anasınıfı Öğrencileri

Age Group: 60-72 aylık çocuklar

Population Details: Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar.

Test Methodology: Gözlem ve Davranışsal Değerlendirme. Uygulayıcı, çocuğun yazma eylemi sırasındaki performansın maddeler bazında gözlemleyip işaretler.

Anahtar Kelimeler

Erken Okuryazarlık, İnce Motor Beceriler, **Spearman rho** (3/5), Test-Tekrar Test, **Geçerlik** (3/5), **Güvenirlilik** (3/5).

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil.

Affiliation Email addresses: alisanan@gazi.edu.tr (Sorumlu Yazar Fatma Alisinanoğlu)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değil.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2013 yılında yayınlanmıştır. Ticari kullanım ve izinler için sorumlu yazar Prof. Dr. Fatma Alisinanoğlu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

İletişim e-posta adresi: alisanan@gazi.edu.tr

Derecelendirme sistemi hakkında detaylı bilgi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Alisinanoğlu, F. ve Şimşek, Ö. (2013). Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim*

Dergisi, 21(3), 1163-1176.

Bu ölçeğe ait orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

Orijinal PDF: [okul-oncesi-donemdeki-cocuklarin-yazmaya-hazirlik-becerilerini-degerlendirme-kontrol-listesi-toad.pdf](#)

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Uygun şekilde oturma

kalemi uygun şekilde tutma:

kalemi uygun mesafede tutma

Kağıdı uygun şekilde tutma

Kalem tutulmayan elle kağıdı destekleme:

Kağıtla göz arasında uygun mesafeyi ayarlama

Çizgilerin yönü (soldan sağa doğru)

Çizgilerin yönü (yukarıdan aşağıya doğru):